

***Podsumowanie
strategicznej oceny oddziaływania na środowisko dla
Strategii Rozwoju Zintegrowanych Inwestycji
Terytorialnych Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego
Lubaczów na lata 2022–2030***

Styczeń 2025

Spis treści

1. Podstawy prawne	3
2. Ustalenia zawarte w Prognozie oddziaływania na środowisko	4
3. Przebieg strategicznej oceny oddziaływania na środowisko	5
4. Informacja o przewidywanym oddziaływaniu transgranicznym oddziaływaniu na środowisko	7
5. Metody i częstotliwość przeprowadzania monitoringu skutków realizacji postanowień dokumentu	7
6. Uzasadnienie wyboru przyjętego dokumentu w odniesieniu do rozpatrywanych wariantów alternatywnych	9
Załączniki	10

1. Podstawy prawne

Przeprowadzenie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko *Strategii Rozwoju Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Lubaczów na lata 2022–2030* (Strategia) wynika z przepisów *Ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko* (Dz. U. z 2024 r. poz. 1112 z późn. zm.). Dodatkowo jest spełnieniem obowiązku prawnego wynikającego z *Dyrektywy 2001/42/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 27 czerwca 2001 r. w sprawie oceny wpływu niektórych planów i programów na środowisko* (Dz. Urz. UE L 197 z 21.7.2001, str. 30, z późn. zm.; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 15, t. 6, str. 157, z późn. zm.).

Na podstawie art. 43 ww. ustawy do *Strategii Rozwoju Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Lubaczów na lata 2022–2030* załącza się podsumowanie z przebiegu strategicznej oceny oddziaływania na środowisko w zakresie wynikającym z art. 55 ust. 3, zawierające m.in.:

- informacje, w jaki sposób zostały wzięte pod uwagę i w jakim zakresie zostały uwzględnione ustalenia zawarte w Prognozie Oddziaływania na Środowisko;
- opinie właściwych organów, o których mowa w art. 57 i 58;
- zgłoszone uwagi i wnioski;
- wyniki postępowania transgranicznego oddziaływania na środowisko, jeżeli zostało przeprowadzone;
- propozycje dotyczące metod i częstotliwości przeprowadzenia monitoringu skutków realizacji postanowień dokumentu.

2. Ustalenia zawarte w Prognozie oddziaływania na środowisko

Zgodnie z art. 51 *Ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko* organ opracowujący projekt dokumentu strategii sporządza prognozę oddziaływania na środowisko. Burmistrz Miasta Lubaczowa jako Lider MOF Lubaczów zwrócił się w dniu 14 marca 2023 r. do Podkarpackiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Rzeszowie (PWIS) oraz Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Rzeszowie (RDOŚ) z wnioskiem o uzgodnienie zakresu i stopnia szczegółowości prognozy oddziaływania na środowisko do projektu dokumentu *Podsumowanie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko dla Strategii Rozwoju Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Lubaczów na lata 2022–2030* przygotowanej w Partnerstwie przez Miasto Lubaczów, Gminę Lubaczów oraz Gminę Horyniec-Zdrój.

Prognoza zawiera informacje dotyczące uwarunkowań środowiskowych terenu MOF Lubaczów oraz informacje o przewidywanych oddziałyvaniach na środowisko w wyniku realizacji zadań ujętych w Strategii. Podsumowując przeprowadzoną analizę oddziaływań stwierdzono, że nie przewiduje się znaczącego negatywnego oddziaływania na środowisko zadań ujętych w Strategii. Możliwe oddziaływania mające miejsce podczas realizacji zadań mogą mieć charakter miejscowy i krótkotrwały, niepowodujący zaburzenia równowagi w środowisku.

3. Przebieg strategicznej oceny oddziaływania na środowisko

Strategia Rozwoju Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Lubaczów na lata 2022–2030 jest dokumentem, którego projekt, zgodnie z art. 46 pkt 2 *Ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko*, może wymagać przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko. Jednakże, zgodnie z art. 48, po uzgodnieniu z właściwym organem, o których mowa w art. 57 tejże ustawy, organ opracowujący projekt dokumentu może wydać decyzję o odstąpieniu od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko, jeżeli uzna, że realizacja postanowień dokumentu nie spowoduje znaczącego oddziaływania na środowisko, a projekt dokumentu stanowi modyfikację przyjętego już dokumentu lub dotyczy obszaru w granicach jednej gminy. W związku z faktem, że dokument dotyczy obszaru szerszego niż jedna gmina, Burmistrz Miasta Lubaczowa w dniu 14 marca 2023 r. zwrócił się do właściwego organu, tj. Podkarpackiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Rzeszowie (PWIS) oraz Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Rzeszowie (RDOŚ) z wnioskiem o uzgodnienie zakresu i stopnia szczegółowości prognozy oddziaływania na środowisko do projektu dokumentu *Strategii Rozwoju Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Lubaczów na lata 2022–2030*.

Podkarpacki Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny w Rzeszowie pismem z dnia z dnia 27 marca 2023 r., znak pisma SNZ.9020.2.3.2023.JL uzgodnił zakres i stopień szczegółowości informacji zawartych w prognozie oddziaływania na środowisko (załącznik 1):

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Rzeszowie pismem 17.04.2023 r. znak pisma WOOŚ.411.2.4.2023.AP.3 uzgodnił zakres i stopień szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko (załącznik 2).

W związku z powyższym w postępowaniu przeprowadzono procedurę strategicznej oceny oddziaływania na środowisko opracowując *Prognozę oddziaływania na środowisko Strategii Rozwoju Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Lubaczów na lata 2022–2030* oraz zapewniono możliwość udziału społeczeństwa, na zasadach i w trybie określonym w ustawie z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko. Projekt dokumentu wraz z prognozą został wyłożony do publicznego wglądu na oficjalnych stronach internetowych samorządów partnerstwa oraz na stronach podmiotowych gmin w Biuletynie Informacji Publicznej: na okres 21 dni tj. w dniach **od 25.04.2023 r. do 16.05.2023 r.** Ponadto w lokalnej prasie zamieszczono obwieszczenie przed rozpoczęciem konsultacji z mieszkańcami. W trakcie konsultacji społecznych do projektu dokumentu wraz z prognozą nie wpłynęły żadne uwagi.

Podkarpacki Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny w Rzeszowie pismem z dnia pismem z dnia 10 maja 2023 r. znak: SNZ.9020.3.4.2023.ASZ zaopiniował bez zastrzeżeń projekt Strategii wraz z prognozą oddziaływania na środowisko. W piśmie tym stwierdzono, iż zaproponowane w nim ustalenia przy stosowaniu obowiązujących przepisów oraz zamieszczonych w nim zapisów dotyczących zapobiegania i ograniczania potencjalnych negatywnych oddziaływań na środowisko zabezpieczą w sposób wystarczający środowisko

naturalne oraz zdrowie i życie ludzi. Z analiz przeprowadzonych w prognozie wynika, że działania zawarte w Strategii przyczynią się do poprawy stanu i jakości środowiska na terenie Miasta Lubaczowa, Gminy Lubaczów oraz Gminy Horyniec-Zdrój tworzących Miejski Obszar Funkcjonalny Lubaczów (załącznik 3).

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Rzeszowie pismem z dnia 24 maja 2023 r. znak: WOOS.410.5.3.2023.AB.7 w odpowiedzi na wniosek Burmistrza Miasta Lubaczowa z dnia 10 maja 2023 r. w sprawie zaopiniowania projektu dokumentu wraz z prognozą oddziaływania na środowisko po zapoznaniu się z informacjami zawartymi w przedłożonej dokumentacji zaopiniował projekt Strategii wraz z prognozą oddziaływania na środowisko. Z opinii wynika, że po zapoznaniu się z informacjami zawartymi w prognozie oddziaływania na środowisko, a także mając na względzie ustalenia Strategii oraz charakter planowanych działań, uznano, iż realizacja postanowień dokumentu nie spowoduje znaczącego oddziaływania na środowisko. Zaopiniowano dokument bez wnoszenia uwag (załącznik 4).

Projekt *Strategii Rozwoju Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Lubaczów na lata 2022–2030* został przedłożony do uchwalenia na sesjach: Rady Gminy Lubaczów w dniu 30 grudnia 2024 r., Rady Gminy Horyniec-Zdrój w dniu 30 grudnia 2024 r. oraz Rady Miejskiej w Lubaczowie w dniu 30 grudnia 2024 r. Dokument został przyjęty – *Uchwałą Nr X/98/2024 Rady Gminy Lubaczów w sprawie przyjęcia Strategii Rozwoju Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Lubaczów na lata 2022–2030, Uchwałą Nr X.59.2024 Rady Gminy Horyniec-Zdrój w sprawie przyjęcia Rozwoju Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Lubaczów na lata 2022–2030 oraz Uchwałą Nr 105/XI/2024 Rady Miejskiej w Lubaczowie w sprawie przyjęcia Strategii Rozwoju Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Lubaczów na lata 2022–2030.*

4. Informacja o przewidywanym oddziaływaniu transgranicznym oddziaływaniu na środowisko

Strategia nie przewiduje realizacji zadań, które miałyby oddziaływanie transgraniczne. Ustalenia Strategii obejmują zadania, które realizowane będą na obszarze gminy miejskiej Lubaczów oraz gmin wiejskich: Horyniec-Zdrój oraz Lubaczów, a zasięg ich oddziaływania na środowisko będzie miał przede wszystkim charakter miejscowy i lokalny.

5. Metody i częstotliwość przeprowadzania monitoringu skutków realizacji postanowień dokumentu

Aby realizacja działań zawartych w Strategii przebiegała zgodnie z założonym harmonogramem, niezbędne jest prowadzenie monitoringu oraz ewaluacji ich wykonania. Monitoring ma na celu gromadzenie oraz analizę danych na temat przebiegu realizacji danego programu, pozwala na wyłapywanie ewentualnych nieprawidłowości w jego realizacji i wprowadzanie niezbędnych korekt umożliwiających osiągnięcie wcześniejszych założeń. Za wdrażanie Strategii odpowiedzialni są reprezentanci gmin członkowskich MOF Lubaczów tj. Burmistrz Miasta Lubaczowa, Wójt Gminy Lubaczów, Wójt Gminy Horyniec-Zdrój – tworzący Komitet Sterujący MOF Lubaczów. Wyznaczają oni Zespół do spraw przygotowania Strategii MOF Lubaczów zarządzający całym procesem wdrażania, koordynujący działania i przygotowujący raport z monitoringu (z postępu realizacji dokumentu) w okresach trzyletnich. Monitoring polegać będzie na systematycznym zbieraniu oraz analizowaniu ilościowych i jakościowych informacji na temat wdrażanych projektów, a także założonych celów dokumentu na podstawie danych gromadzonych i przekazywanych przez poszczególne samodzielne stanowiska pracy / referaty / wydziały Urzędów członków Porozumienia, jednostki organizacyjne gmin oraz inne instytucje zewnętrzne i podmioty realizujące projekty na obszarze MOF i/lub będące partnerami w realizacji określonych działań. Dla zwiększenia skuteczności realizacji Strategii i podkreślenia roli partnerów w procesie zarządzania, a także wzmocnienia procesów partycypacji na etapie wdrażania i oceny realizacji dokumentu, powołana została Rada Programowa ds. Strategii MOF Lubaczów (ciało doradcze Lidera Porozumienia). Rada została wybrana w drodze otwartego naboru i powołana Zarządzeniem Nr 25/2023 Burmistrza Miasta Lubaczowa z dnia 7 marca 2023 roku. W skład Rady Programowej ds. Strategii MOF Lubaczów wchodzi 6 osób – reprezentant społeczeństwa obywatelskiego (przedstawiciel Stowarzyszenia Rozwoju Promocji i Aktywności Przystanek Horyniec), reprezentant podmiotów działających na rzecz ochrony środowiska (Nadleśniczy Nadleśnictwa Lubaczów), reprezentanci podmiotów gospodarczych, w tym szczególnie działających w branży turystycznej (dwóch przedsiębiorców), reprezentanci instytucji kultury i innych funkcjonujących w obszarze ochrony i promocji dziedzictwa kulturowego i naturalnego (Dyrektor Gminnego Ośrodka Kultury w Lubaczowie, Dyrektor Gminnego Ośrodka Kultury w Horyńcu-Zdroju).

Monitoring realizacji Strategii prowadzony będzie w odniesieniu do wskaźników produktów i rezultatów mających swoje źródło w efektach poszczególnych projektów i działań, uwzględnionych w planie operacyjnym Strategii. Monitoring realizacji Strategii, w tym osiągniętych wskaźników, odbywa się raz na 3 lata i jest realizowany do końca września

kolejnego roku po skończonym okresie sprawozdawczym – pierwszy okres sprawozdawczy przypada na lata 2023–2025, więc pierwszy raport z monitoringu powinien być wykonany do końca września 2026 r. Informacje na temat stanu realizacji Strategii będą przekazywane mieszkańcom obszaru, jak również wszystkim zainteresowanym, w formie raportów z monitoringu, za pośrednictwem stron internetowych członków Porozumienia, a także podczas spotkań w trakcie realizacji Strategii z różnymi grupami społecznymi, w tym mieszkańcami, przedsiębiorcami, organizacjami pozarządowymi. Monitorowanie przebiegu rozwoju społeczno-gospodarczego oraz zmian w zagospodarowaniu przestrzennym obszaru będzie procesem ciągłym. Sporządzany raport powinien wskazywać na zachodzące przeobrażenia i tendencje rozwoju oraz umożliwiać dokonywanie oceny stopnia realizacji zapisanych celów, które mierzone będą za pomocą trzyletnich zmian wskaźników. W tabeli 18 w Strategii przedstawiono wskaźniki oddziaływania rozwoju obszaru, natomiast w tabelach 19–22 w Strategii przedstawiono konkretne wskaźniki produktu i rezultatu, które powinny być osiągnięte w wyniku realizacji Strategii – wszystkie będą przedmiotem monitoringu.

6. Uzasadnienie wyboru przyjętego dokumentu w odniesieniu do rozpatrywanych wariantów alternatywnych

Inwestycje uwzględnione w projekcie *Strategii Rozwoju Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Lubaczów na lata 2022–2030* charakteryzują się dużym stopniem ogólności. Dokument w głównej mierze wyznacza kierunki działań jakie należy realizować w poszczególnych obszarach dotyczących funkcjonowania Partnerstwa, bez określania szczegółowych rozwiązań (ram) lokalizacyjnych i technologicznych dla konkretnych zadań. W związku z czym określenie alternatywnych rozwiązań lokalizacyjnych, konstrukcyjnych i organizacyjnych dla zaplanowanych zadań w niniejszej Prognozie – jest niemożliwe. Szczegółowe rozwiązania alternatywne dotyczące lokalizacji, rozwiązań technologicznych i konstrukcyjnych, przedstawione powinny być na poziomie każdej inwestycji na etapie przed jej realizacją, w ramach procedury uzyskiwania decyzji i pozwoleń administracyjnych (np. w dokumentacji technicznej/projektowej, karcie informacyjnej, raporcie oddziaływania na środowisko).

Pewne natomiast jest, iż rozwiązanie alternatywne polegające na braku realizacji projektu *Strategii Rozwoju Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Lubaczów na lata 2022–2030* wpłynie negatywnie na wszystkie komponenty środowiska, ponieważ jak wykazano w niniejszej Prognozie, zadania zaplanowane do realizacji w ramach dokumentu oddziaływać będą w sposób pozytywny stały i długoterminowy na poszczególne komponenty środowiskowe, natomiast zaniechanie ich realizacji pogorszy stan środowiska na terenie powiatu kolbuszowskiego.

Na obecnym etapie da się przedstawić jedynie ogólne rozwiązania, które można by było zastosować w przypadku, jeśli w trakcie uzyskiwania decyzji środowiskowych po wyznaczeniu konkretnych lokalizacji realizacji zadań okazałoby się, że mogą one znacząco wpłynąć na środowisko.

Rozwiązania alternatywne dla działań mogących negatywnie oddziaływać na środowisko mogą dotyczyć:

- innej lokalizacji (warianty lokalizacji);
- innego sposobu prowadzenia inwestycji (warianty konstrukcyjne i technologiczne);
- innego sposobu zarządzania (warianty organizacyjne);
- wariantu niezrealizowania inwestycji, tzw. „opcja zerowa”.

Proponowane rozwiązania alternatywne do działań przedstawionych w *Strategii* polegają m.in. na:

- wytyczaniu tras ścieżek rowerowych poza obszarami chronionymi;
- zachowaniu standardów akustycznych dla zabudowy chronionej, stosowaniu cichego sprzętu, podkładów pochłaniających hałas oraz drgania;
- zastosowaniu technologii ograniczających energochłonność oraz emisję zanieczyszczeń;
- budowie elementów infrastruktury podnoszącej bezpieczeństwo, wspieranej z odnawialnych źródeł energii (np. panele fotowoltaiczne) oraz na oświetleniu automatycznie dopasowującym parametry działania do warunków (np. ograniczenie natężenia światła w przypadku braku przechodniów).

Załączniki

Załącznik 1 Opinia Podkarpackiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Rzeszowie w sprawie uzgodnienia zakresu i stopnia szczegółowości informacji zawartych w *Prognozie Oddziaływania na Środowisko Strategii Rozwoju Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Lubaczów na lata 2022–2030* (pismo z dnia 27 marca 2023 r. znak: SNZ.9020.2.3.2023.JL)

Załącznik 2 Opinia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Rzeszowie w sprawie uzgodnienia zakresu i stopnia szczegółowości informacji zawartych w *Prognozie Oddziaływania na Środowisko Strategii Rozwoju Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Lubaczów na lata 2022–2030* (pismo z dnia 17 kwietnia 2023 r. znak: WOOŚ.411.2.4.2023.AP.3).

Załącznik 3 Opinia Podkarpackiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Rzeszowie w sprawie zaopiniowania projektu pn. *Prognoza Oddziaływania na Środowisko Strategii Rozwoju Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Lubaczów na lata 2022–2030* (pismo z dnia 10 maja 2023 r. znak: SNZ.9020.3.4.2023.ASZ)

Załącznik 4 Opinia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Rzeszowie w sprawie zaopiniowania projektu pn. *Strategii Rozwoju Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Lubaczów na lata 2022–2030* (pismo z dnia 24 maja 2023 r. znak: WOOŚ.410.5.3.2023.AB.7)